

Vasamia syntyy nykyisin Jämällä K. K. Lehtovaara Oy:n lentokone-
tehtaalla lähes yhden koneen viikko-
vauhdilla. Koska tammi-helmikuun
vaihteessa oli jo 22. Vasama valmis-
tumisvaiheessaan, lienee asiallista
tarkastella Vasaman tuotantoa alus-
ta nykyhetkeen ja vähän tulevaisuu-
teenkin.

Lähdetään liikkeelle alusta, proto-
tyypistä PIK-16a OH-XVA:sta, joka
suoritti ensilentonsa 1. 6. 1961. Tä-
mä prototyyppi, nykyisin OH-VAA
ja Vasama-kerhon omistama, modi-
fioitiin sittemmin lähes c-malliksi,
jolloin esim. V-pyrstö joutui väp.
Hannu Nurmisen seinänkoristeeksi
ja takarunko Helsingin Ilmailuker-
hon kerhohuoneistoon istuimiksi.
OH-XVB, b-muunnoksen prototyyppi-

Rhodesiaan, Norjaan, Sveitsiin ja
USA:han yksi kuhunkin. Kuluva
vuoden toimituksiin on Vasamia ti-
lattu Ruotsiin (kaksi), Islantiin,
Etelä-Rhodesiaan, Länsi-Saksaan,
Belgiaan (kaksi), Ranskaan ja Eng-
lantiin.

Viime vuonna K. K. Lehtovaara
Oy valmisti 12 uutta Vasamaa. Yh-
tiön rakennustoiminta alkoi Jämil-
lä 1. 12. 1962 siitä, mihin Ilmailu-
liitto lopetti. Vasama-tuotannon li-
säksi korjaustoiminta oli tehtaalla
viime vuonna erittäin vilkasta, jol-
loin nimenomaan 2-paikkaisten mus-
ta vaurioutilasto aiheutti selvää yli-
kuormitusta. Kiihkeimpänä kor-
jausaikana tehtiin töitä jopa ulko-
nakin hyvillä säillä. Korjaustyö-
ruuhkan takia jouduttiin perusta-

IK Kajavan Vasama OH-VAK on piirteiltään puhdas, koska "vauhtivoi-
voista" on kokonaan luovuttu. Taiteellinen tendenssi on sitäkin enemmän
heijastunut kuitenkin koneen kilpailunumerossa, mikä tässä ennakkovaroi-
tuksena sanottakoon muillekin: Ilmailuliiton purjelennon keskustoimi-
kunta on tarkoin määritellyt numeroitten muodon ja sijoituksen eikä po-
määräyksestä sallita poikkeuksia.

pi, lensi ensimmäisen kerran touko-
kuussa 1962 ja sillä suoritettiin
myös tyypin koelento-ohjelma. Kone-
nen historia päättyi tuhoutumi-
seen 15. 6. 62 Vesivehmaan taivaal-
la. VAC (Ilmailuliiton omistukses-
sa), VAD (Joensuun IK:n omista-
ma) ja VAF (kuuluu Mikkelin
IY:lle) olivat kaikki b-mallia, mut-
ta myös ne on nyttemmin modifioi-
tu c-tyyppisiksi. Ensimmäinen c-
mallin kone oli VAE. Se lensi ensi
kerran joulukuussa 1962 ja Juhani
Horma lensi sillä MM-kisoissa Ar-
gentiinassa, mistä se suoraan myy-
tiin Etelä-Rhodesiaan.

Ensimmäinen varsinainen K. K.
Lehtovaaran valmistama sarja-Vasa-
ma on VAG, jonka Jyväskylän Pur-
jelentokerho sai viime maaliskuus-
sa. Sitä seurasivat kotimaahan jää-
den VAH (Kokkolaan), VAI (Vaa-
saan), VAJ (FK Cumulukselle) se-
kä VAK (IK Kajavalle). Kotimaa-
han jäävistä koneista valmistuvat
lähikuukausina VAL (Hankoon),
VAM (Helsingin IK:lle) ja VAN
(Karhulaan).

Ulkomaille Vasamia oli tammi-
kuun loppuun mennessä toimitettu
jo kuuteen maahan: Ruotsiin kol-
me, Tanskaan kaksi sekä Etelä-

maan Lahteen sisarkorjaamo, jotta
tilanteesta pystyttiin selviytymään.
Suuria vaurioita korjattiin vuoden
aikana 12, niiden lisäksi oli useita
pienempiä konerikkoja.

Tällä hetkellä työskentelee K. K.
Lehtovaara Oy:n lentokoneenraken-
nuksessa 46 henkilöä, sekä lisäksi 15
oppilaan ammattikurssi, joka päät-
tyy tk:n lopussa. Kuten suuressa
tehtaassa ainakin, on Jämälläkin ny-
kyisin useita osastoja: metalli-, kad-
miointi-, puukoneistamo-, maalaa-
mo-, asennus-, runko-, siipi-, perä-
sin- ja siiveke-, kaari- sekä uusim-
pana muoviosasto. Suurimpana hait-
tana on tällä hetkellä kunnollisen
maalaamon puuttuminen, koska
vanhassa maalaamotilassa oli työt
lopetettava tammikuussa.

Työn laatuun kiinnitetään erityis-
tä huomiota ja sitä varten on jo pi-
temmän ajan ollut paikalla Seppo
Hämäläinen pelkästään tarkastaja-
tehtävissä. Ammattikurssin valmis-
tuttua työvoimakysymys paranee
huomattavasti. Sekä työnjohtajia
että työmiehiä on käynyt hankki-
massa lisää ammattitaitoa Länsi-
Saksasta. Helmikuun alussa alkoi
toinen lentokoneenrakennuksen am-
mattikurssi 15 oppilaan vahvuisena.